

ชื่อเรื่อง	การพัฒนาคู่มือแนวการจัดประสบการณ์แบบโครงการการเสริมสร้างทักษะสมอง (Executive Functions : EF)
ชื่อผู้วิจัย	นายพิษณุ โชติศิริคุณวัฒน์
สังกัด	โรงเรียนวัดเขาวัง (แสง ช่วงสุวนิช) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1
ปีการศึกษา	2563

บทคัดย่อ

การพัฒนาคู่มือแนวการจัดประสบการณ์แบบโครงการการเสริมสร้างทักษะสมอง (Executive Functions : EF) เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการในการพัฒนาคู่มือแนวทางการพัฒนา คู่มือแนวการจัดประสบการณ์แบบโครงการการเสริมสร้างทักษะสมอง (Executive Functions : EF) 2) เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพคู่มือแนวการจัดประสบการณ์แบบโครงการการเสริมสร้างทักษะ สมอง (Executive Functions : EF) ตามเกณฑ์ 80/80 3) เพื่อทดลองใช้คู่มือแนวการจัด ประสบการณ์แบบโครงการการเสริมสร้างทักษะสมอง (Executive Functions : EF) 4) เพื่อประเมิน ความพึงพอใจที่มีต่อคู่มือแนวการจัดประสบการณ์แบบโครงการการเสริมสร้างทักษะสมอง (Executive Functions : EF) แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการทดลองใช้คู่มือแนวการจัดประสบการณ์แบบ โครงการการเสริมสร้างทักษะสมอง (Executive Functions : EF) ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 1 คน รองผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 4 คน ครูผู้สอนระดับชั้นอนุบาล จำนวน 16 คน โรงเรียนวัดเขาวัง (แสง ช่วงสุวนิช) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้เครื่องมือได้แก่ คู่มือแนวการจัดประสบการณ์แบบโครงการ การเสริมสร้างทักษะสมอง (Executive Functions : EF) แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจ แบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ และแบบประเมินความพึงพอใจ วิเคราะห์ข้อมูล ด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for windows เวอร์ชัน 17 สถิติที่ใช้ใน การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สถิติค่าที่ (t-test Dependent) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย พบว่า

1. ข้อมูลพื้นฐานและความต้องการในการพัฒนาคู่มือแนวการจัดประสบการณ์แบบโครงการ การเสริมสร้างทักษะสมอง (Executive Functions : EF) คู่มือควรมีส่วนประกอบคือ ส่วนที่ 1

วัตถุประสงค์ของคู่มือ ขอบข่ายเนื้อหาคู่มือ คำแนะนำการใช้คู่มือ ส่วนที่ 2 เนื้อหาในการให้ความรู้ในเรื่องนั้น ๆ โดยแบ่งออกเป็นตอน และส่วนที่ 3 เป็นส่วนของการประเมินผลการศึกษาคู่มือ และคู่มือที่ดีควรมีลักษณะ ดังนี้ 1) ด้านรูปแบบควรมีขนาดรูปเล่มเหมาะสม ตัวอักษรมีขนาดธรรมดา อ่านง่าย มีรูปภาพและแผนภูมิประกอบ มีสีสันสวยงามเพื่อดึงดูดและกระตุ้นความสนใจ สื่อความหมายให้เข้าใจง่าย 2) ด้านเนื้อหา กำหนดวัตถุประสงค์ของคู่มือไว้ชัดเจน ระบุขอบข่ายเนื้อหาของคู่มือครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ มีรายละเอียดตรงกับเรื่องที่ศึกษา เนื้อหาความรู้มีความเหมาะสมกับพื้นฐานความรู้ของครู ตรงกับความต้องการและความจำเป็นที่จะใช้ คำแนะนำการใช้คู่มือเขียนไว้ชัดเจน เข้าใจง่าย และ 3) ด้านการนำไปใช้ มีการกำหนดขั้นตอนการศึกษาคู่มือไว้ชัดเจน ผู้ใช้มีความรู้ความเข้าใจเนื้อหาสาระที่ต้องการ สามารถนำกิจกรรมไปปฏิบัติจริงได้ และครูมีความต้องการคู่มือแนวการจัดประสบการณ์แบบโครงการการเสริมสร้างทักษะสมอง (Executive Functions : EF) เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับนักเรียน ครูบางคนต้องการคำแนะนำการศึกษาคู่มือในบางเนื้อหาเพิ่มเติม ครูส่วนใหญ่เห็นความสำคัญและประโยชน์ของคู่มือ และได้ศึกษาคู่มือตามคำแนะนำ ปฏิบัติตามขั้นตอนการศึกษาคู่มือ และครูมีความรู้ความเข้าใจ สามารถจัดประสบการณ์แบบโครงการการเสริมสร้างทักษะสมอง (Executive Functions : EF) ได้

2. คู่มือแนวการจัดประสบการณ์แบบโครงการการเสริมสร้างทักษะสมอง (Executive Functions : EF) ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ของคู่มือ ขอบข่ายเนื้อหาคู่มือ คำแนะนำการใช้คู่มือ แบบประเมินตนเองก่อนศึกษาคู่มือ แบบประเมินตนเองหลังศึกษาความรู้ในแต่ละบท สำหรับรายละเอียดเนื้อหาแบ่งเป็น 5 บท คือ บทที่ 1 บทนำ, บทที่ 2 การจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับทักษะสมอง (Executive Functions : EF) ของเด็ก, บทที่ 3 การสอนแบบโครงการ, บทที่ 4 แนวทฤษฎีสู่การปฏิบัติ และบทที่ 5 บทสรุป ผลการหาค่าประสิทธิภาพการทดลองแบบรายบุคคลมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 65.00/81.67 การทดลองแบบกลุ่มย่อยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 71.10/83.33 และการทดลองแบบภาคสนามมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 80.36/89.64 เป็นไปตามเกณฑ์ 80/80

3. ผลการทดลองใช้คู่มือแนวการจัดประสบการณ์แบบโครงการการเสริมสร้างทักษะสมอง (Executive Functions : EF) ครูมีความรู้ความเข้าใจเรื่อง การจัดประสบการณ์แบบโครงการการเสริมสร้างทักษะสมอง (Executive Functions : EF) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยหลังการทดลองใช้คู่มือครูมีความรู้ความเข้าใจเรื่องการจัดประสบการณ์แบบโครงการการเสริมสร้างทักษะสมอง (Executive Functions : EF) สูงกว่าก่อนการทดลองใช้คู่มือ ผลการประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูที่ใช้คู่มือการพัฒนาคู่มือแนวการจัดประสบการณ์แบบโครงการการเสริมสร้างทักษะสมอง (Executive Functions : EF) พบว่าครูส่วนใหญ่มีการจัดการเรียนรู้การจัดประสบการณ์แบบโครงการการเสริมสร้างทักษะสมอง

(Executive Functions : EF) จำนวน 4-5 กิจกรรม/เดือน ด้านผลงานนักเรียนมีผลงานนักเรียนที่เกิดจากการจัดประสบการณ์แบบโครงการการเสริมสร้างทักษะสมอง (Executive Functions : EF) แสดงถึงพัฒนาการเรียนรู้ และมีชิ้นงานที่เกิดจากการเรียนรู้ที่หลากหลาย

4. ผลการประเมินความพึงพอใจของครูที่มีต่อคู่มือแนวการจัดประสบการณ์แบบโครงการการเสริมสร้างทักษะสมอง (Executive Functions : EF) พบว่า ด้านรูปแบบ ครูส่วนใหญ่มีความเห็นว่าตัวอักษรอ่านง่ายชัดเจน รูปภาพประกอบเหมาะสมกับเนื้อหา ขนาดรูปเล่มเหมาะสม และภาษาที่ใช้เหมาะสมกับคู่มือ ด้านเนื้อหาของคู่มือ ครูส่วนใหญ่มีความเห็นว่า รายละเอียดในคู่มือตรงกับเนื้อหาที่ศึกษา เนื้อหาเหมาะสมกับพื้นฐานความรู้ของครูผู้สอน และครูผู้สอนสามารถนำเนื้อหาในคู่มือไปประยุกต์ใช้ได้ ด้านการนำไปใช้ ครูส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ครูที่ศึกษาคู่มือแล้วปฏิบัติได้จริง ครูมีความรู้ความเข้าใจในการจัดประสบการณ์แบบโครงการการเสริมสร้างทักษะสมอง (Executive Functions : EF) และครูนำความรู้ที่ได้รับจากคู่มือไปจัดประสบการณ์แบบโครงการการเสริมสร้างทักษะสมอง (Executive Functions : EF) ให้กับนักเรียนระดับชั้นอนุบาลได้